

Forslag

til

Lov om veterinærvæsenet samt om udøvelse af dyrlægegerning.

Fremsat den 18. oktober 1963 af *landbrugsministeren*.

Kapitel I.

Veterinærdirektoratet.

§ 1. Veterinærdirektoratet, der hører under landbrugsministeriet, har til opgave at føre tilsyn med landets veterinærvæsen,

at følge sundhedstilstanden blandt husdyrene i Danmark og i fornødent omfang i andre lande samt

at overvåge den veterinære levnedsmiddelkontrol og det veterinære levnedsmiddeltilsyn i henhold til den til enhver tid gældende lovgivning herom.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan overdrage veterinærdirektoratet at varetage veterinære opgaver, som efter lovgivningen påhviler ministeren.

Stk. 3. Veterinærdirektoratet ledes af en direktør, som skal være dyrlæge. Efter indhentede udtalelser fra det veterinære sundhedsråd og veterinærdirektoratet fastsætter landbrugsministeren veterinærdirektoratets organisation under hensyntagen til de veterinære opgaver, der til enhver tid foreligger.

Kapitel II.

Det veterinære sundhedsråd.

§ 2. Det veterinære sundhedsråd består af veterinærdirektøren og 5 andre medlemmer.

Stk. 2. De 5 medlemmer beskikkes af kongen for 6 år ad gangen.

Stk. 3. 3 af medlemmerne skal være medlemmer af den kgl. veterinær- og landbohøjskoles veterinærvidenskabelige fagråd og have særlig indsigt enten i medicinske

Landbrugsmin. j. nr. 232-5-63.

eller kirurgiske sygdomme (herunder fødselshjælp), veterinær retsmedicin, veterinær levnedsmiddelhygiejne, patologisk anatomi eller farmakologi. 2 af medlemmerne skal være praktiserende dyrlæger.

Stk. 4. Såfremt en sags behandling forudsætter en særlig sagkundskab, som rådets medlemmer ikke i tilstrækkeligt omfang er i besiddelse af, kan rådet indhente udtalelser fra særligt sagkyndige eller tilkalde sådanne til at deltage i sagens behandling.

Stk. 5. Landbrugsministeren fastsætter regler om udnævnelse af formand og næstformand for rådet, indstilling af medlemmer til dette og disses afgang m. m. og kan fastsætte regler om rådets forretningsgang.

§ 3. Det veterinære sundhedsråd afgiver udtalelser om veterinære spørgsmål på begæring af en offentlig myndighed eller af parter i straffesager og borgerlige sager, hvorunder sådanne spørgsmål opstår. For de i borgerlige sager afgivne udtalelser er rådet berettiget til at opkræve afgifter, hvis størrelse fastsættes af landbrugsministeren.

Stk. 2. Rådet skal være rådgivende for landbrugsministeriet og veterinærdirektoratet i sager af principiel karakter vedrørende forhold af veterinær betydning.

Stk. 3. Rådet er berettiget til — eventuelt gennem veterinærdirektoratet — at afkræve dyrlæger oplysninger af betydning for rådets afgørelse af forelagte sager.

Stk. 4. Rådet skal følge udviklingen i Danmark og i fornødent omfang i andre lande med hensyn til anvendelsen af lægemidler

til veterinær brug og skal fremsætte forslag om de efter rådets skøn fornødne ændringer i udvalget af sådanne lægemidler i den til enhver tid gældende farmakopé.

Kapitel III.

Dyrlægernes rettigheder.

§ 4. Ved dyrlægegerning forstås

a. at tage et dyr under behandling, når der er grund til at antage, at dyret eller den besætning, hvortil det hører, lider af en smitsom sygdom, hvorom anmeldelse skal indgives i henhold til lovgivningen om smitsomme sygdomme hos husdyrene,

b. at tage andenmands dyr under behandling for nogen anden sygdom, til hvis behandling der kræves veterinær indsigt,

c. at tage dyr under behandling under anvendelse af lægemidler, der efter apotekerlovgivningen kun må udleveres mod recept,

d. at udøve veterinær levnedsmiddelkontrol og veterinært levnedsmiddeltilsyn i henhold til den til enhver tid gældende lovgivning herom og

e. at udøve anden virksomhed, ved hvilken udnyttelsen af den veterinære uddannelse er det væsentlige.

Stk. 2. Ret til at udøve dyrlægegerning og betegne sig som dyrlæge har kun den, der har modtaget autorisation i henhold til § 5, stk. 1.

Stk. 3. Såfremt behovet for dyrlægehjælp under større epizootier ikke kan fyldestgøres af de autoriserede dyrlæger, kan veterinærdirektoratet efter bemyndigelse fra landbrugsministeriet meddele veterinærstuderende, der gennem mindst et år har fulgt den kliniske undervisning, midlertidig tilladelse til i en autoriseret dyrlæges tjeneste at bistå ved bekæmpelsen af epizootien.

Stk. 4. Landbrugsministeren kan efter indhentet udtalelse fra det veterinære sundhedsråd, landbrugsrådet, de samvirkende danske landboforeninger og de samvirkende danske husmandsforeninger og efter forhandling med den danske dyrlægeforening fastsætte bestemmelser, der åbner mulighed for, at personer uden veterinær uddannelse yder autoriserede dyrlæger tek-

nisk assistance under disses udøvelse af dyrlægegerning, der omfattes af bestemmelserne i stk. 1, b, c, d og e.

§ 5. Veterinærdirektoratet meddeler efter begæring autorisation som dyrlæge til den, der

a. har bestået veterinæreksamen ved den kgl. veterinær- og landbohøjskole eller har bestået veterinæreksamen ved Norges veterinærhøgskole, Oslo, kungl. veterinærhøgskolan, Stockholm, eller veterinærmedicinska högskolan, Helsingfors, og har gennemgået et kursus på den kgl. veterinær- og landbohøjskole i overensstemmelse med nærmere af veterinærdirektoratet fastsatte regler eller har bestået eksamen ved en statsanerkendt veterinærhøjskole eller et veterinært fakultet uden for Danmark, Finland, Norge og Sverige og har fulgt undervisningen ved den kgl. veterinær- og landbohøjskole og bestået en prøve i visse fag i det omfang, veterinærdirektoratet fastsætter i hvert enkelt tilfælde, samt behersker det danske, norske eller svenske sprog, og som

b. har aflagt et dyrlægeløfte, hvis ordlyd fastsættes af landbrugsministeren.

Stk. 2. Veterinærdirektoratet kan efter erklæring fra det veterinære sundhedsråd og retslægerrådet nægte at meddele en dyrlæge autorisation, såfremt den pågældende må antages at være uegnet til at udøve dyrlægegerning på grund af varig eller med mellemrum indtrædende mangelfuld sjæls-tilstand, hvad enten denne skyldes sinds- sygdom, anden sjælelig svækkelse eller misbrug af alkohol, euforiserende stoffer o. lign. Autorisation kan endvidere nægtes under de i straffelovens § 78, stk. 2, nævnte omstændigheder.

Stk. 3. Landbrugsministeren fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden ved meddelelse af autorisation.

Stk. 4. Veterinærdirektoratet offentliggør navnene på dyrlæger, der autoriseres i henhold til stk. 1.

§ 6. En dyrlæge må ikke uden særlig tilladelse betegne sig som specialist. En sådan tilladelse meddeles af veterinærdirektoratet efter indstilling fra et i medfør af stk. 3 nedsat specialistanævn.

Stk. 2. Landbrugsministeren afgør på grundlag af en gennem veterinærdirektoratet fremsendt indstilling fra et nævn sammensat som anført i stk. 3, inden for hvilke grene af dyrlægernes arbejdsområde en dyrlæge kan opnå tilladelse til at betegne sig som specialist, og fastsætter de nærmere betingelser, hvorunder en sådan tilladelse kan opnås.

Stk. 3. På veterinærdirektoratets foranstaltning nedsættes i hvert enkelt tilfælde et specialisnævn bestående af 4 medlemmer, hvoraf 2 udpeges af det veterinærvidenskabelige fagråd og 2 af den danske dyrlægeforening.

Kapitel IV.

Dyrlægernes pligter.

§ 7. En autoriseret dyrlæge er under udøvelsen af sin gerning forpligtet til at vise omhu og samvittighedsfuldhed.

Stk. 2. Enhver praktiserende dyrlæge er forpligtet til på begæring at yde den første fornødne hjælp til alvorligt tilskadekomne dyr eller til dyr med smertevoldende sygdomme eller fødselshindringer, når hurtig hjælp efter de foreliggende oplysninger må anses for nødvendig. Har dyrlægen gyldigt forfald, eller kan rettidig hjælp ydes af en anden, som efter forholdene er nærmere dertil, er dyrlægen dog fritaget for den omhandlede forpligtelse.

Stk. 3. Enhver autoriseret dyrlæge har pligt til inden for sit praksisområde at påtage sig veterinært arbejde som et led i offentlig bekæmpelse af smitsomme sygdomme hos husdyrene.

Stk. 4. Enhver autoriseret dyrlæge skal afgive de indberetninger og anmeldelser, som veterinærdirektoratet afkræver ham med henblik på konstatering og bekæmpelse af sygdomme hos husdyrene samt vedrørende den veterinære levnedsmiddelkontrol og det veterinære levnedsmiddeltilsyn. Endvidere skal han på forlangende give direktoratet enhver oplysning om forhold i forbindelse med hans udøvelse af dyrlægegerning. Landbrugsministeren kan fastsætte regler for, i hvilket omfang og på hvilken måde dyrlæger af hensyn til indberetnings- og anmelderpligten skal føre ordnede optegnelser over visse dele af deres virksomhed.

Stk. 5. Det påhviler en autoriseret dyrlæge at basere indberetninger, attester og udtalelser på en omhyggelig undersøgelse af grundlaget herfor.

§ 8. Såfremt veterinærdirektoratet anser det for ønskeligt, at der føres kontrol med en dyrlæges ordinationer af euforiserende stoffer, kan veterinærdirektoratet pålægge ham at føre nøjagtige optegnelser om disse ordinationer, herunder om ordinationernes tidspunkt, art og mængde, dyrets art, dets ejers navn og adresse samt indikationen for ordinationen, og at indsende disse optegnelser til veterinærdirektoratet efter nærmere af dette fastsatte bestemmelser. Veterinærdirektoratet fastsætter, hvad der i denne paragraf skal forstås ved euforiserende stoffer.

Kapitel V.

Dyrlæger i offentlig tjeneste.

§ 9. Ved besættelse af en statslig eller kommunal ledende dyrlægestilling skal den pågældende myndighed forinden besættelsen indhente en af landbrugsministeren nærmere foreskrevet sagkyndig vurdering af ansøgerens kvalifikationer. Stillingen må kun besættes med en dyrlæge, der ved en sådan vurdering er blevet anset for kvalificeret.

Stk. 2. Dyrlægestillinger, der uden at være tjenestemandstillinger besættes af statslig eller kommunal myndighed, skal i tilfælde af ledighed besættes efter opslag.

Stk. 3. Landbrugsministeren kan efter forhandling med den danske dyrlægeforening undtage visse stillinger fra de i stk. 1 og 2 fastsatte regler.

Kapitel VI.

Tilsyn.

§ 10. De autoriserede dyrlæger er undergivet tilsyn af veterinærdirektoratet. Dyrlægerne skal på veterinærdirektoratets forlangende give direktoratet de for tilsynets gennemførelse fornødne oplysninger.

Stk. 2. De ved statslige undervisnings- og forskningsinstitutter beskæftigede dyrlæger er, for så vidt angår deres virksomhed ved disse institutter, undtaget fra bestemmelserne i stk. 1.

Kapitel VII.

Fratagelse af rettigheder m. v.

§ 11. Såfremt der er grund til at antage, at en autoriseret dyrlæge som følge af mangelfuld sjælstilstand, jfr. § 5, stk. 2, eller på grund af udvist grov uduelighed ikke fremtidig vil udøve sin virksomhed på forsvarlig måde, kan autorisationen fratages ham.

Stk. 2. Under tilsvarende betingelser som anført i stk. 1 kan en dyrlæge fratages følgende rettigheder:

a. Retten til at udføre offentlige forretninger i henhold til de herom gældende bestemmelser samt til at udføre de i henhold til lovgivningen om smitsomme sygdomme hos husdyrene påbudte diagnostiske undersøgelser og udtage materiale til sådanne undersøgelser. Samtidig bortfalder retten til at udstede attester om resultatet af diagnostiske undersøgelser.

b. Retten til at foreskrive lægemidler, der efter apotekerlovgivningen kun må udleveres mod recept.

c. Retten i henhold til apotekerlovgivningen til at distribuere lægemidler.

d. En i henhold til apotekerlovgivningen meddelt ret til at dispensere lægemidler.

Stk. 3. Fratagelse af rettigheder i henhold til stk. 1 og 2 sker for en tid fra 1 til 5 år eller indtil videre.

§ 12. Opstår der spørgsmål om fratagelse af rettigheder i henhold til § 11, forelægger veterinærdirektoratet sagen for det veterinære sundhedsråd. Forinden rådet tager stilling til sagen, skal det give dyrlægen lejlighed til at udtale sig skriftligt og mundtligt. Er der tale om fratagelse af rettigheder som følge af mangelfuld sjælstilstand, skal sagen endvidere forelægges retslægerådet.

Stk. 2. Under sagens behandling i veterinærdirektoratet har den pågældende dyrlæge ret til over for dette at optræde ved eller i forening med en af ham valgt tillidsmand, ligesom han og tillidsmanden på hans vegne har ret til at gøre sig bekendt med samtlige sagens akter, således som disse foreligger for veterinærdirektoratet.

Stk. 3. Finder veterinærdirektoratet efter at have indhentet de i stk. 1 nævnte udtalelser, at der bør ske fratagelse af rettig-

heder, afgiver det indstilling til landbrugsministeren, der træffer afgørelse i sagen.

§ 13. En afgørelse efter § 12, stk. 3, kan af den, afgørelsen vedrører, forlanges indbragt for domstolene.

Stk. 2. Begæring herom skal fremsættes inden 4 uger efter, at afgørelsen, der skal indeholde oplysning om adgangen til at kræve domstolsprøvelse og om fristen herfor, er meddelt den pågældende. Landbrugsministeren anlægger sag mod den pågældende i den borgerlige retsplejes form.

Stk. 3. Begæring om sagsanlæg har opsættende virkning, men retten kan ved kendelse bestemme, at den pågældende under sagens behandling ikke må udøve vedkommende rettighed. Såfremt landbrugsministerens afgørelse findes lovlig ved dommen, kan det i denne bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.

§ 14. Landbrugsministeren kan til enhver tid efter ansøgning ophæve en i henhold til § 12, stk. 3, foretaget fratagelse af rettigheder. Er fratagelse sket indtil videre, og afslår ministeren ansøgning om ophævelse af fratagelsen, kan den pågældende forlange afgørelsen prøvet ved domstolene, såfremt der er forløbet 1 år efter fratagelsen og mindst 1 år efter, at generhvervelse af retten senest er nægtet ved dom. § 13, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

§ 15. Dersom en dyrlæge, hvem der er meddelt pålæg efter § 8, begår væsentlig overtrædelse af pålæget, eller dersom det af hans optegnelser fremgår, at han ordinerer euforiserende stoffer på ufor- svarlig måde, kan landbrugsministeren efter indstilling fra veterinærdirektoratet og efter forhandling med det veterinære sundhedsråd fratage ham retten til at ordinere alle eller enkelte grupper af disse stoffer for en tid fra 1 til 5 år eller indtil videre.

Stk. 2. I påtrængende tilfælde kan landbrugsministeren efter indstilling og forhandling som nævnt i stk. 1 fratage en dyrlæge den i stk. 1 omhandlede ret, selvom der ikke er meddelt dyrlægen pålæg efter § 8, når det af foreliggende oplysninger fremgår, at dyrlægen ordinerer euforise-

rende stoffer til eget eller andre menneskers personlige forbrug. Der skal dog først være givet dyrlægen lejlighed til mundtligt at udtale sig over for veterinærdirektoratet.

Stk. 3. Bestemmelserne i §§ 13 og 14 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Når en dyrlæge helt eller delvis har mistet retten til at ordinere euforiserende stoffer, skal veterinærdirektoratet træffe en ordning, således at en anden dyrlæge foretager de til dyrlægens praksis fornødne ordinationer af sådanne stoffer.

§ 16. Når en dyrlæge mister eller generhverver en eller flere af de i §§ 11, stk. 1 og 2, og 15, stk. 1, nævnte rettigheder, udsender veterinærdirektoratet i fornødent omfang meddelelse herom. Dog giver sundhedsstyrelsen apotekerne meddelelse om bortfald eller generhvervelse af en dyrlæges ret til at foreskrive receptpligtige lægemidler.

Kapitel VIII.

Betaling for dyrlægehjælp.

§ 17. Som betaling for sin bistand må en dyrlæge ikke fordré mere, end hvad der er rimeligt under hensyn til ydelsens art og omfang. Som befordringsgodtgørelse må han ikke kræve mere, end hvad der er nødvendigt til dækning af rimelige befordringsudgifter.

Kapitel IX.

Veterinære laboratorier m. v.

§ 18. Det er forbudt uden landbrugsministeriets tilladelse at oprette og drive laboratorier, som erhvervsmæssigt påtager sig at foretage diagnostiske laboratoriemæssige undersøgelser for andre med henblik på konstatering af smitsomme husdyrsygdomme, hvis bekæmpelse omfattes af lovgivningen.

Stk. 2. Det er forbudt uden særlig autorisation fra landbrugsministeriet at fremstille vacciner, sera o. lign. produkter til forebyggelse af husdyrsygdomme eller til behandling af syge dyr. Veterinærdirektoratet fører tilsyn med laboratorier, der opnår en sådan autorisation.

Stk. 3. Statens medicinske og veterinære laboratorier og institutter er undtaget fra bestemmelserne i stk. 2.

Kapitel X.

Straffebestemmelser.

§ 19. Den, der overtræder § 4, stk. 2, § 6, stk. 1, 1. punktum, § 7 eller § 18, stk. 1 og 2, eller undlader at efterkomme påbud efter § 8, straffes med bøde.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der undlader at meddele oplysninger, som er afkrævet ham efter § 3, stk. 3, eller § 10, stk. 1. Afgiver han urigtige eller vildledende oplysninger, straffes han med bøde, medmindre strengere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Stk. 3. I forskrifter, der udfærdiges i medfør af loven, kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Kapitel XI.

Overgangsbestemmelser.

§ 20. Danske statsborgere, der ved lovens ikrafttræden har bestået veterinær-eksamen ved den kgl. veterinær- og landbohøjskole, og udenlandske statsborgere, der på samme tidspunkt er i besiddelse af en gyldig tilladelse til at udøve dyrlægegerning her i landet, jfr. § 4, stk. 1, betragtes som værende i besiddelse af den i § 5, stk. 1, nævnte autorisation. Udenlandske statsborgere, der har en tidsbegrænset tilladelse til at udøve dyrlægegerning her i landet, betragtes dog kun som værende i besiddelse af autorisation, indtil tilladelsen ophører.

Kapitel XII.

Ikrafttrædelsesbestemmelser m. v.

§ 21. Denne lov træder i kraft den 1. september 1964. Samtidig ophæves § 1, stk. 1-7, i lov nr. 156 af 14. april 1920 om smitsomme sygdomme hos husdyrene.

§ 22. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men den kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget.

I en længere årrække har tanken om at søge gennemført en lov om veterinærvesenet og om dyrlægegerningens udøvelse været under drøftelse.

For så vidt angår veterinærvesenet blev der allerede i 1920 i et på rigsdagen fremsat lovforslag (Rigsdagstidende 1919-20, tillæg A, II, sp. 5175) foreslået en nyordning i ledelsen og i forbindelse dermed en omorganisering af veterinæradministrationen. Dette lovforslag, der blev fremsat sammen med forslag til den nugældende lov nr. 156 af 14. april 1920 om bekæmpelse af smitsomme sygdomme hos husdyrene, blev imidlertid ikke vedtaget.

I lovforslaget var der foreslået oprettet et under landbrugsministeriet stående direktorat for det civile veterinærvesen med en direktør som chef, og de forskellige opgaver på det veterinære område, der skulle henhøre under veterinærdirektoratet, var nærmere præciseret. Endvidere foresloges oprettet en række stillinger for veterinærinspektører, der i hver sin kreds landet over skulle være tilsynsførende med de af loven omfattede veterinære forhold. De nærmere regler for veterinærdirektoratets myndighedsområde og dets forhold til landbrugsministeriet skulle ifølge forslaget fastsættes ved en kongelig anordning.

På grund af betænkeligheder ved den med lovforslaget tilsigtede oprettelse af et større antal tjenestemandsstillinger under veterinærvesenet blev forslaget som nævnt ikke vedtaget.

Imidlertid er udviklingen på veterinæradministrationens område i den siden da forløbne tid gået videre end forudset i nævnte lovforslag, uden at der dog hidtil i særlige lovbestemmelser herom er sket nogen nærmere fastlæggelse af rammerne på dette område.

Ved tjenestemandsløven af 1931 blev der oprettet en stilling som veterinærdirektør. Denne stilling afløste stillingen som veterinærfysikus, hvis indehaver havde været rådgivende for ministeriet. Stillingen som veterinærfysikus, der blev oprettet i 1858, var oprindeligt ikke forbundet med nogen fast løn, men blev fra 1880 vederlagt med et fast årligt honorar. Stillingen var derfor ikke ved dens ophævelse nogen normeret tjenestemandsstilling.

Foruden 2 stillinger som veterinærinspektører ved kontrollen med udførelse af kød, der oprettedes allerede i 1905, er der siden oprettelsen af stillingen som veterinærdirektør oprettet en række stillinger inden for den civile veterinæradministration. Disse stillinger har været nødvendiggjort af de opgaver, der såvel på husdyrsygdomsbekæmpelsens som

levnedsmiddelhygiejnens område har måttet tages op af det offentlige i tidens løb, og som er henlagt under veterinærdirektoratet. Det i normerede stillinger ansatte personale med veterinær uddannelse er nu følgende: Veterinærdirektøren, 5 veterinærinspektører, der er beskæftiget med bekæmpelse af smitsomme husdyrsygdomme og herunder den veterinære kontrol med ind- og udførsel af levende dyr m. m., 7 veterinærinspektører, der er beskæftiget ved kødkontrollen, herunder den veterinære kontrol med de af landbrugsministeriet autoriserede eksportslagterier og kødkonservesfabrikker m. m., samt 2 veterinærinspektører, der er beskæftiget med mælkekontrollen. Hertil kommer 14 honorarlønnede kredsyrlæger, jfr. lov nr. 175 af 5. juni 1959 om tillæg til lov om smitsomme sygdomme hos husdyrene.

Bestemmelserne i dette lovforslags første paragraf fastlægger veterinærdirektoratets ledelse samt beføjelser. De indeholder bemyndigelse for landbrugsministeren til at fastsætte veterinærdirektoratets organisation, men de forudsætter ikke oprettelse af nye stillinger.

For så vidt angår udøvelsen af dyrlægegerningen findes der i dansk lovgivning kun meget nødtørftige bestemmelser om dyrlægenes retlige stilling.

Siden veterinærskolens oprettelse i 1773 og den dermed skabte mulighed for uddannelse her i landet af dyrlæger er der med hensyn til mulighederne for sygdomsbekæmpelse blandt husdyr og den samfundsmæssige interesse i at beskytte husdyrholdet mod tabvoldende sygdomme sket en meget omfattende udvikling. Den praktiserende dyrlæges betydelige rolle i denne udvikling har, uanset at den er ubestridelig, kun i ringe omfang givet sig udtryk i lovregler til nærmere regulering af dyrlægenes forhold. Sådanne lovregler savnes ofte, og det må derfor anses for hensigtsmæssigt, at der nu i en særlig lov gives nærmere regler for dyrlægenes retsstilling, således som det for lægernes vedkommende forlængst er sket i lov om udøvelse af lægegerning.

Der findes for tiden her i landet ca. 1.800 dyrlæger. Heraf er ca. 1.100 praktiserende dyrlæger og ca. 460 ansat i stat eller kommune. Resten er beskæftiget på anden måde eller ude af enhver på grund af alder og andre årsager. Af de i stat eller kommune ansatte er størstedelen beskæftiget med den veterinære levnedsmiddelkontrol.

For så vidt angår de i stat eller kommune ansatte dyrlæger vil spørgsmålet om rettigheder og pligter i

det store og hele kunne løses tilfredsstillende ved i dyrlægens ansættelsesbrev at angive dyrlægens rettigheder og pligter.

For de praktiserende dyrlæger gælder kun de yderst sparsomme bestemmelser, der findes i § 1 i lov nr. 156 af 14. april 1920, og enkelte andre lovbestemmelser.

Bestemmelserne i nævnte lov nr. 156 af 14. april 1920, der er overført fra lov nr. 105 af 14. april 1893 om smitsomme sygdomme hos husdyrene, går ud på, at dyrlæger, som agter at benytte sig af deres ret til at praktisere, eller som modtager ansættelse som ledere af offentlig kødkontrol eller som tilsynsførende ved et eksportslagteri, af amtmanden i det amt, hvori de er bosat (i København af politidirektøren), skal forsynes med en af denne bekræftet protokol. I denne protokol har dyrlægen at indføre en kort beretning om smitsomme sygdomme hos de husdyr, som måtte blive genstand for hans undersøgelse eller behandling, samt om, hvad han foretager eller påbyder for at hindre smittens udbredelse.

Så længe en dyrlæge praktiserer, er det hans pligt at foretage de i fornævnte lov af 14. april 1920 omhandlede forretninger.

I § 9 i veterinærskolens fundats af 23. juli 1777 fandtes en bestemmelse, hvorefter det var forbudt grovsmedene at udøve hestepraksis. På grundlag af denne bestemmelse blev det senere ved en højesteretsdom statueret, at dyrlægerne havde eneret til at behandle syge heste. I loven af 29. december 1857 om bekæmpelse af smitsomme sygdomme hos husdyrene fandtes ingen bestemmelser, der tilsikrede de eksaminerede dyrlæger eneret til behandling af syge dyr. En sådan bestemmelse blev optaget i ovennævnte lov nr. 105 af 14. april 1893 og overført til lov nr. 156 af 14. april 1920, hvori bestemmes, at det er forbudt andre end dyrlæger at tage andenmands husdyr under behandling for nogen i loven omhandlede sygdom eller nogen anden smitsom sygdom.

Ud over de ovenfor anførte lovbestemmelser findes der i lov nr. 175 af 5. juni 1959 om tillæg til lov om smitsomme sygdomme hos husdyrene nogle mere specielle regler om de praktiserende dyrlægers medvirken ved bekæmpelsen af kvægtuberkulose og smitsom kalvekastning. Endvidere indeholder § 5 i lov nr. 42 af 20. februar 1960 om vaccination mod ondartede smitsomme pelsdyrsygdomme og § 7 i lov nr. 129 af 31. marts 1960 om vaccination mod mund- og klovesyge bestemmelser om dyrlægers medvirken ved sådanne vaccinationer. Endelig findes der i §§ 9-11 i lov nr. 256 af 27. maj 1950 om værn for dyr regler, hvorefter foretagelse af

visse operative indgreb på dyr er forbeholdt dyrlæger.

Såvel samfundet som dyrlægestanden er interesseret i, at der i en særlig lov som det foreliggende forslag fastsættes bestemmelser om dyrlægernes forhold.

Fra samfundets side er det ønskeligt, at der under hensyn til, at dyrlægerne virker i henhold til en særlig offentlig godkendelse, fastsættes udførlige lovbestemmelser om dyrlægernes pligter og ansvar.

Dyrlægestanden må have et rimeligt krav på, at dyrlægerne, der gennem en lang og bekostelig uddannelse kvalificerer sig til at yde en indsats, der ikke alene kommer den enkelte dyreejer til gode, men samfundet som helhed, ved lovreger herom får præciseret retten til at udføre dette arbejde. I denne forbindelse må også anføres, at en praktiserende dyrlæges klientel kræver, at dyrlægen er i besiddelse af et vist stående beredskab som f. eks. instrumenter, operationstilbehør, beholdninger af medicin, sera og vacciner, samling af lovbestemmelser, attestformularer o. s. v.

Forslaget har været forhandlet med landbrugsrådet, de samvirkende danske landboforeninger, de samvirkende danske husmandsforeninger, den danske dyrlægeforening og det veterinære sundhedsråd, der alle har tiltrådt forslaget indhold.

Til § 1.

Bestemmelserne i § 1 præciserer veterinærdirektoratets beføjelser og pligter og fastsætter forskrifter for veterinærdirektoratets ledelse og organisation. Bestemmelsernes indhold dækker stort set, hvad der allerede er gældende praksis.

Til §§ 2 og 3.

Det veterinære sundhedsråd blev oprettet ved kongelig resolution af 8. juni 1851.

De nugældende bestemmelser om rådets sammensætning og funktioner findes i kongelig resolution af 24. juli 1925 angående fastsættelse af ordning for det veterinære sundhedsråd.

De i §§ 2 og 3 foreslåede bestemmelser afviger i nogen grad fra bestemmelserne i sidstnævnte kongelige resolution dels som følge af ændringer i andre love dels som følge af de i dette lovforslag foreslåede bestemmelser. Ophøjes bestemmelserne i §§ 2 og 3 til lov, anses den kongelige resolution dermed som bortfaldet.

Med hensyn til rådets sammensætning m. m. er der i § 2 foreslået forskellige ændringer, hvoraf skal nævnes, at antallet af medlemmer blandt

lærerne ved den kgl. veterinær- og landbohøjskole forhøjes fra 2 til 3. Endvidere foreslås fastsat bestemmelser om, at rådet kan indhente udtalelser fra specielt sagkyndige, hvilket vil være af stor betydning ved behandlingen af mange af de sager af vidt forskellig art, der forelægges rådet, samt at landbrugsministeren fastsætter regler om udnævnelse af formand og næstformand for rådet, indstilling af medlemmer til dette og disses afgang m. m., og at ministeren kan fastsætte regler om rådets forretningsgang.

I § 3 foreslås fastsat bestemmelser om rådets opgaver.

De i stk. 1-3 foreslåede bestemmelser svarer til bestemmelser, der indeholdes i fornævnte kongelige resolution af 24. juli 1925. Til belysning af omfanget af den i stk. 1 omhandlede virksomhed skal oplyses, at rådet i 1962 har udtalt sig i 165 husdyrvoldgiftssager og andre sager om erstatning m. m. samt i 170 dyrlagerisager.

For så vidt angår stk. 4 bemærkes, at ifølge nævnte kongelige resolution af 24. juli 1925 skulle rådet udgive en veterinær farmakopé og have indflydelse på fastsættelse af takster for lægemidler, der anvendes af dyrlæger. Veterinærfarmakopéen er bortfaldet, og udvalget af veterinære lægemidler foretages nu af den samme kommission, som foretager udvalget til farmakopéen af lægemidler til human brug. Det må anses for hensigtsmæssigt, at det pålægges rådet at følge udviklingen med hensyn til anvendelsen af lægemidler til veterinær brug og at have indseende med udvalget af sådanne lægemidler i farmakopéen.

Da omsætningen af medicin til veterinær brug er af betydeligt omfang og derfor spiller en ikke ringe økonomisk rolle for landbruget som forbruger af veterinær medicin, har landbrugsministeriet over for indenrigsministeriet rejst spørgsmålet om ved en bestemmelse i dette lovforslag eller eventuelt ved en ændring af apotekerloven at fastsætte, at sundhedsstyrelsen ved administrationen af medicin-takstens bestemmelser og ved indstilling om ændringer i taksten, jfr. apotekerlovens § 30, stk. 4, skal tiltrædes af en repræsentant for det veterinære sundhedsråd og af en repræsentant for de landøkonomiske foreninger, når det drejer sig om lægemidler til veterinær brug. Indenrigsministeriet har henholdt sig til en udtalelse fra sundhedsstyrelsen, der går ud på, at det er sundhedsstyrelsens opfattelse, at takstudvalget i den hidtidige sammensætning på tilstrækkelig måde er i stand til at varetage samtlige interesser, og at den foreslåede udvidelse af antallet af takstkonsulenter med 50 pct. ikke kan anses for ønskelig.

Til § 4.

Den i stk. 1, litra a, foreslåede bestemmelse må ses på baggrund af det offentliges interesse i, at tilfælde af sådanne smitsomme husdyrsygdomme, som i henhold til lovgivningen skal anmeldes til myndighederne, kommer under tilsyn og behandling af en veterinær, således at der straks kan træffes foranstaltninger, der tjener såvel samfundets som den pågældende dyreejers interesser bedst. Det i § 1, stk. 6, i lov nr. 156 af 14. april 1920 om smitsomme sygdomme hos husdyrene indeholdte forbud mod, at andre end dyrlæger tager husdyr under behandling for smitsomme sygdomme, er begrænset til at omfatte andenmands dyr. En sådan begrænsning kan ikke anses for rationel, da den fare for en katastrofal smittespredning, som ukyndig behandling — og i forbindelse hermed muligvis undladelse af at efterkomme anmeldepligten — medfører, er lige stor, hvad enten behandlingen udføres af ejeren eller af en anden person uden veterinær indsigt. Bestemmelsen tager ikke sigte på sædvanlig røgt og pleje af syge dyr eller sådan behandling — f. eks. indgivelse af medicin — som dyrlægen har foreskrevet.

Den i litra b foreslåede bestemmelse, hvorefter det er dyrlægegerning at tage andenmands dyr under behandling for nogen anden sygdom (end de i litra a omhandlede), hvortil der kræves veterinær indsigt, hindrer ikke ejeren i selv at søge at kurere sine dyr. Den tidligere ordning, hvorefter der navnlig i Sønderjylland virkede lægpraktikanter, eksisterer ikke længere, og en sådan ordning kan heller ikke være formålstjenlig, efter at der nu ikke mere er noget område her i landet, der ikke er dækket af praktiserende dyrlæger. Det bemærkes, at f. eks. kastrering af smågrise, inseminering og klovbeskæring ikke anses for at kræve veterinær indsigt, og at afforning af dyr i et vist omfang kan foretages af andre end dyrlæger i henhold til derom af justitsministeriet i medfør af lov om værn for dyr fastsatte bestemmelser, jfr. bekendtgørelse nr. 41 af 9. februar 1962 om afforning af dyr.

En lignende bestemmelse som den i litra c foreslåede findes i lægelovens § 25, stk. 2. Bestemmelsen tager lige så lidt som bestemmelsen under litra a sigte på sædvanlig røgt og pleje af syge dyr eller sådan behandling — f. eks. indgivelse af medicin — som dyrlægen har foreskrevet.

På baggrund af de store hygiejniske og bakteriologiske krav, der stilles til levnedsmidler, må det anses for naturligt, at udøvelsen af veterinær levnedsmiddelkontrol som foreslået under litra d forbeholdes de autoriserede dyrlæger.

I litra e foreslås en bestemmelse om, at udøvelse

F. t. l. om veterinærvesenet samt om udøvelse af dyrlægegerning.

af anden virksomhed, ved hvilken udnyttelsen af den veterinære uddannelse er det væsentlige, er dyrlægegerning. Med denne bestemmelse tages sigte på f. eks. anvendelsen af stråleterapi ved behandling af dyr. Bestemmelsen skal ikke udelukke, at det som hidtil kan tillades udlændinge, der har veterinær uddannelse, men som ikke opfylder de i § 5, stk. 1, fastsatte betingelser for autorisation, midlertidigt udøver virksomhed ved forsknings- og undervisningsinstitutter her i landet.

De i stk. 2 foreslåede bestemmelser om, at retten til at udøve dyrlægegerning og at betegne sig som dyrlæge er forbeholdt de autoriserede dyrlæger, svarer til de i lægelovens § 1 indeholdte bestemmelser.

Den i stk. 3 foreslåede bestemmelse åbner mulighed for at anvende veterinærstuderende som medhjælpere for de autoriserede dyrlæger i tilfælde, hvor en større epizooti medfører, at behovet for dyrlægehjælp ikke kan dækkes af de autoriserede dyrlæger.

Med hensyn til de i stk. 4 foreslåede bestemmelser bemærkes, at en række funktioner, som traditionelt udøves af lægmænd, som anført ovenfor under omtalen af stk. 1, litra b, ikke anses for at kræve veterinær indsigt og derfor fortsat vil kunne udøves af lægmænd. Herudover kan der imidlertid forekomme tilfælde, hvor det må anses for rimeligt at tillade lægmænd at yde dyrlæger teknisk assistance ved udøvelsen af funktioner, der omfattes af stk. 1, litra b, c, d og e. Særlig for så vidt angår funktioner, der omfattes af litra c, bemærkes, at det kun vil kunne komme på tale, at det i det omfang, der måtte opstå behov herfor, tillades, at dertil uddannede lægmænd under en dyrlæges opsyn foretager masseindsprøjtninger af forebyggende art overfor ernærings- og mangelsygdomme.

Til § 5.

I § 5, stk. 1, foreslås fastsat bestemmelser om, hvilke betingelser en dyrlæge skal opfylde for at kunne autoriseres. Dyrlægen skal have bestået veterinæreksamen ved den kgl. veterinær- og landbohøjskole, ved en af de andre nordiske veterinærskoler eller ved en statsanerkendt veterinærhøjskole eller et veterinært fakultet uden for Norden. For de 2 sidstnævnte kategoriers vedkommende anses supplerende kurser ved den kgl. veterinær- og landbohøjskole for nødvendige, og endvidere anses det for nødvendigt, at de pågældende behersker det danske, norske eller svenske sprog. Endvidere kræves det, at dyrlægen skal have aflagt et dyrlægeløfte, hvis ordlyd fastsættes af landbrugsministeren.

De i stk. 2 foreslåede bestemmelser svarer til

13 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev. lovforslag).

bestemmelser, der indeholdes i § 2, stk. 2, i lægeloven.

Med hensyn til den i stk. 3 foreslåede bestemmelse bemærkes, at det må anses for hensigtsmæssigt, at landbrugsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om den fremgangsmåde, der skal følges ved meddelelse af autorisationer.

Til § 6.

De i § 6 foreslåede bestemmelser svarer i princippet til de bestemmelser, der i lægelovens § 4 er fastsat om speciallæger. Bestemmelserne vil muligvis ikke blive benyttet i større omfang, men under hensyntagen til den udvikling, som veterinærvidenskaben er genstand for, anses det for rigtigst, at de foreslåede bestemmelser optages i loven.

Til § 7.

Dyrlægernes pligter, bortset fra pligten til at tage del i veterinært arbejde i forbindelse med offentlig bekæmpelse af smitsomme sygdomme hos husdyrene, har ikke tidligere været nærmere præciseret i nogen lov.

I stk. 1 foreslås fastsat en bestemmelse om, at en autoriseret dyrlæge under udøvelsen af sin gerning er forpligtet til at vise omhu og samvittighedsfuldhed. En lignende bestemmelse indeholdes i lægelovens § 6, stk. 1.

Den i stk. 2 foreslåede bestemmelse om, at enhver praktiserende dyrlæge har pligt til at yde den første fornødne hjælp til alvorligt tilskadekomne dyr og til dyr, som af anden årsag lider alvorlige smerter, er først og fremmest begrundet i dyreværnsmæssige hensyn. Dyrlægen vil kunne have gyldigt forfald f. eks. på grund af sygdom, eller fordi han er optaget af at yde hjælp til syge dyr andetsteds. En lignende bestemmelse indeholdes i lægelovens § 7, stk. 1.

Den i stk. 3 foreslåede bestemmelse om, at enhver autoriseret dyrlæge inden for sit praksisområde er pligtig til at påtage sig veterinært arbejde som led i offentlig bekæmpelse af smitsomme sygdomme hos husdyrene, svarer til, hvad der nu påhviler dyrlægerne i henhold til § 1, stk. 4, i lov nr. 156 af 14. april 1920 om smitsomme sygdomme hos husdyrene.

I stk. 4 foreslås der pålagt de autoriserede dyrlæger pligter med hensyn til afgivelse af indberetninger og oplysninger til veterinærdirektoratet. Regler for, hvorledes dyrlægernes optegnelser skal føres, vil blive fastsat efter forhandling med den danske dyrlægeforening.

Den i stk. 5 foreslåede bestemmelse vil især få betydning ved udstedelse af dyrlægeattester.

Bestemmelser, der kan sammenlignes med de i stk. 4 og 5 foreslåede, indeholdes i lægelovens § 8.

Til § 8.

De foreslåede bestemmelser svarer til de bestemmelser, der indeholdes i lægelovens § 5 a. Bestemmelserne må anses for nødvendige under hensyntagen til, at der i årenes løb har været en del dyrlæger, der har rekvireret euforiserende stoffer til sig selv eller andre personer. I øvrigt skal oplyses, at dette spørgsmål er behandlet i en betænkning om misbrug af euforiserende stoffer, der er afgivet af et af indenrigsministeriet under 10. november 1950 nedsat udvalg. Af denne betænkning fremgår, at udvalget fandt forholdene på dette område utilfredsstillende, og udvalget foreslog, at en kommende dyrlægelov kom til at indeholde bestemmelser, der giver mulighed for at gribe ind overfor dyrlæger, som misbruger retten til at ordinere euforiserende stoffer.

Til § 9.

På den danske dyrlægeforenings foranledning er der gennemført en ordning, hvorefter ansøgninger til ledende kommunale stillinger ved den veterinære levnedsmiddelkontrol og til overdyrlægestillinger ved eksportslagterierne igennem mange år har været forelagt et af den danske dyrlægeforening nedsat udvalg til bedømmelse af ansøgernes kvalifikationer. Denne ordning har i det store og hele fungeret tilfredsstillende, og den uro, som tidligere ofte opstod ved besættelse af sådanne stillinger, er blevet undgået.

På baggrund heraf anses det for hensigtsmæssigt, at det som foreslået i stk. 1 fastsættes, at der ved besættelsen af en statslig eller kommunal dyrlægestilling skal indhentes en sagkyndig vurdering af ansøgernes kvalifikationer, og at stillingen kun må besættes med en dyrlæge, der ved en sådan vurdering er blevet anset for kvalificeret. Det skal som hidtil kun gælde ledende stillinger. Det foreslås endvidere, at landbrugsministeren skal fastsætte forskrifter for den sagkyndige vurdering, hvorved bemærkes, at det ikke vil være hensigtsmæssigt, at ansøgninger til alle de heromhandlede stillinger vurderes af det ovenfor omtalte udvalg.

For opslag af tjenestemandstillinger i stat og kommune gælder bestemmelserne i § 2, stk. 1, i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd henholdsvis i de kommunale vedtægter. Det anses for hensigtsmæssigt, at det som foreslået i stk. 2 fastsættes, at også dyrlægestillinger, der ikke er tjenestemandstillinger, men som besættes af statslig eller kommunal myndighed, i tilfælde af ledighed skal besættes efter opslag.

Af praktiske hensyn foreslås det i stk. 3 fastsat, at landbrugsministeren efter aftale med den danske dyrlægeforening kan undtage visse stillinger fra de i stk. 1 og 2 indeholdte bestemmelser.

Til § 10.

En lignende bestemmelse som den i stk. 1 foreslåede indeholdes i lægelovens § 17, stk. 1. Det må anses for det naturligste, at veterinærdirektoratet som den myndighed, der har den mest direkte kontakt med de praktiserende dyrlæger, fører det fornødne tilsyn med disse.

Den i stk. 2 foreslåede bestemmelse skyldes, at der ikke er noget behov for, at de ved statslige undervisnings- og forskningsinstitutter beskæftigede dyrlæger er undergivet veterinærdirektoratets tilsyn med hensyn til deres virksomhed ved disse institutter.

Til § 11.

De i stk. 1 foreslåede betingelser for, at autorisationen kan fratages en dyrlæge, svarer til de i lægelovens § 5, stk. 1, fastsatte betingelser for at fratage en læge retten til at udøve lægegerning. Lignende bestemmelser indeholdes i andre love, f. eks. i § 19, stk. 1, i apotekerloven.

I stk. 2 foreslås, at en dyrlæge under tilsvarende betingelser som anført i stk. 1 kan fratages en række nærmere angivne rettigheder. Bestemmelsen vil blive bragt i anvendelse i tilfælde, hvor det ikke anses for nødvendigt helt at udelukke den pågældende dyrlæge fra at udøve dyrlægegerning, men hvor det anses for betænkeligt, at han fortsat udøver en eller flere af de nævnte rettigheder.

Tilbagekaldelse af andre rettigheder end de i stk. 2 nævnte vil fortsat ske i overensstemmelse med hidtidig praksis. Som eksempler på sådanne andre rettigheder skal nævnes godkendelse af dyrlæger til at udøve kødkontrol, jfr. § 3 i lov nr. 423 af 12. april 1949 om indenrigs kødkontrol, og til at udøve mælkekontrol på produktionsstedet, jfr. § 2 i lov nr. 183 af 23. juni 1932 om mælkekontrol. Sådanne godkendelser gives af landbrugsministeriet efter indstilling fra den kommune, der har antaget dyrlægen til at udøve sådan kontrol, og tilbagekaldelse af godkendelserne sker i almindelighed ligeledes efter kommunens indstilling. Det bemærkes, at godkendelser til udøvelse af mælkekontrol på produktionsstedet gives i form af autorisationer i henhold til § 2 i loven om mælkekontrol, men at landbrugsministeriet under forudsætning af, at bestemmelserne i dette lovforslag ophøjes til lov, i forbindelse med en påtænkt revision af mælkekontrolloven vil søge dette forhold ændret under hensyn til, at autorisationsbetegnelsen fremtidig

alene bør kunne anvendes i overensstemmelse med de i dette lovforslag indeholdte bestemmelser.

Til § 12.

Af hensyn til de alvorlige konsekvenser, som hel eller delvis fratagelse af de i § 12 omhandlede rettigheder medfører for dyrlægen, foreslås det i stk. 1 fastsat, at sagen skal forelægges det veterinære sundhedsråd og, såfremt der er tale om fratagelse af rettigheder som følge af mangelfuld sjælstilstand, tillige retslægerådet.

Den i stk. 2 foreslåede bestemmelse svarer til § 5, stk. 2, i lægeloven.

Forslaget i stk. 3 om, at landbrugsministeren træffer afgørelse om, hvorvidt en dyrlæge skal fratages rettigheder, er i overensstemmelse med, hvad der i de seneste år er fastsat inden for andre lovgivningsområder.

Til § 13.

I denne paragraf foreslås, at en af landbrugsministeren truffet afgørelse om rettighedsfratagelse af den pågældende dyrlæge kan forlanges indbragt for domstolene. Paragraffen indeholder i øvrigt fornødne processuelle bestemmelser.

Til § 14.

I denne paragraf foreslås, at landbrugsministeren til enhver tid efter ansøgning kan ophæve en foretaget fratagelse af rettigheder. Endvidere foreslås fastsat nærmere bestemmelser om domstolsprøvelse af et afslag på en sådan ansøgning.

Til § 15.

Der henvises til bemærkningerne til § 8, idet yderligere bemærkes, at en adgang til helt eller

delvis at fratage en dyrlæge retten til at ordinere euforiserende stoffer i de i paragraffen omhandlede tilfælde må anses for nødvendig for at forebygge alvorlige skader ikke blot på husdyr men også på mennesker. Det skal endvidere anføres, at lægelovens § 5 b indeholder lignende bestemmelser.

Til § 16.

For i videst muligt omfang at forebygge, at en dyrlæge, som har mistet en eller flere rettigheder, desuagtet udøver dyrlægegerning uden hensyn til rettighedsfratagelsen, anses det for hensigtsmæssigt, at veterinærdirektoratet i fornødent omfang udsender meddelelse om rettighedsfratagelse, og at sundhedsstyrelsen giver apotekerne meddelelse om bortfald af en dyrlæges ret til at foreskrive receptpligtige lægemidler. Det må endvidere anses for rimeligt, at de samme myndigheder udsender meddelelse om generhvervelse af sådanne rettigheder.

Til § 17.

Lignende bestemmelser som de foreslåede indeholdes i lægelovens § 15, stk. 1.

Til § 18.

I § 18, stk. 1 og 2, foreslås fastsat forbud mod uden tilladelse henholdsvis autorisation fra landbrugsministeriet at oprette og drive laboratorier, der erhvervmæssigt påtager sig diagnostiske undersøgelser som led i bekæmpelsen af smitsomme husdyrsygdomme, eller som fremstiller vacciner, sera o. lign. produkter til forebyggelse eller behandling af husdyrsygdomme. Bestemmelserne har til formål at åbne mulighed for, at der kan føres fornøden kontrol med, at sådanne virksomheder drives på forsvarlig måde.